

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii
Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de
comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele
liniilor de comunicații electronice (număr unic 21/MDED/2026)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în vederea asigurării conformității cadrului normativ secundar cu prevederile Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ.

Temeiul legal pentru elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea hotărârii Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice îl constituie art. 3 alin. (12) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, care abilitează Guvernul să aprobe și să modifice actele normative necesare pentru aplicarea legislației în domeniul comunicațiilor electronice.

Proiectul este elaborat în scopul asigurării continuității și coerenței cadrului normativ subsecvent, în contextul intrării în vigoare a noii Legi a comunicațiilor electronice, care a abrogat Legea nr. 241/2007 și în scopul corelării cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și Legii cu privire la evidența rețelelor edilitare nr. 290/2024.

Totodată, elaborarea prezentului proiect este în concordanță cu prevederile Legii nr. 120/2017 privind prevenirea și combaterea terorismului, care stabilește obligația autorităților publice de a asigura protecția infrastructurilor critice, inclusiv a sistemelor și rețelelor de comunicații electronice, în vederea prevenirii și reducerii riscurilor la adresa securității naționale. În acest sens, aprobarea și actualizarea cadrului normativ privind protecția rețelelor de comunicații electronice contribuie la consolidarea măsurilor de prevenire și protecție a infrastructurilor critice, în conformitate cu obiectivele prevăzute la art. 6 și art. 7 din Legea nr. 120/2017.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.

Urmare a intrării în vigoare la data de 1 ianuarie 2026, a noii Legi a comunicațiilor electronice nr. 72/2025, Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 este abrogată și, în acest context, este necesar de a modifica și actualiza prevederile anumitor hotărâri ale Guvernului, conform prevederilor noii legi a comunicațiilor electronice.

Hotărârea Guvernului nr. 284/2009 stabilește regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele acestora.

În prezent, o parte semnificativă a prevederilor Regulilor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284/2009 face trimitere la Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, act normativ abrogat prin intrarea în vigoare a Legii nr. 72/2025, fapt ce generează neconcordanțe normative și dificultăți de aplicare practică.

Totodată, cadrul normativ existent nu reflectă pe deplin noile evoluții legislative în domeniul urbanismului și evidenței rețelelor edilitare, inclusiv adoptarea Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și a Legii nr. 290/2024 privind evidența rețelelor edilitare, care introduc mecanisme moderne de coordonare și prevenire a deteriorării infrastructurii subterane.

Lipsa unei obligații explicite de consultare a Registrului de evidență a rețelelor edilitare înainte de executarea lucrărilor de excavare sporește riscul afectării rețelelor de comunicații electronice, cu impact negativ asupra continuității serviciilor furnizate utilizatorilor.

În același timp, afectarea sau deteriorarea rețelelor de comunicații electronice poate avea consecințe asupra funcționării infrastructurilor critice și a serviciilor esențiale, inclusiv asupra capacității autorităților de a asigura comunicarea și coordonarea în situații de urgență sau de risc.

În conformitate cu art. 3 din Legea nr. 120/2017 privind prevenirea și combaterea terorismului, infrastructurile critice includ sistemele și rețelele a căror perturbare sau distrugere ar avea un impact major asupra securității naționale, economiei sau siguranței publice. În acest context, lipsa unor reglementări actualizate și corelate cu cadrul normativ primar poate afecta capacitatea de prevenire și reducere a riscurilor asociate infrastructurilor critice, fiind necesară actualizarea Regulilor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284/2009 pentru a contribui la asigurarea integrității, securității și rezilienței rețelelor de comunicații electronice, în concordanță cu obiectivele stabilite prin Legea nr. 120/2017.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Proiectul prevede modificarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice.

Obiectiv general al proiectului este asigurarea unui cadru normativ coerent, actualizat și aplicabil pentru protecția rețelelor de comunicații electronice, prin armonizarea Regulilor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284/2009 cu prevederile Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 și cu actele normative conexe din domeniul urbanismului și evidenței rețelelor edilitare.

În mod specific, proiectul hotărârii Guvernului urmărește realizarea următoarelor obiective:

- a) eliminarea trimiterilor la acte normative abrogate și asigurarea concordanței juridice cu legislația în vigoare;
- b) clarificarea terminologiei utilizate în Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice;
- c) consolidarea mecanismelor de prevenire a deteriorării rețelelor de comunicații electronice în cadrul lucrărilor de excavare, construcție și reconstrucție;
- d) îmbunătățirea coordonării dintre furnizorii de rețele de comunicații electronice și alți deținători de rețele edilitare;
- e) asigurarea continuității furnizării serviciilor de comunicații electronice pentru utilizatorii finali.

Proiectul hotărârii Guvernului prevede un set de modificări punctuale, cu caracter de actualizare și corelare normativă, după cum urmează:

1) actualizarea temeiului juridic de adoptare, adoptate prin substituirea referințelor la Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 cu trimiteri la Legea nr. 72/2025, în vederea asigurării conformității Regulilor cu cadrul legislativ primar în vigoare;

2) clarificarea și extinderea obiectului de reglementare.

Se extinde explicit sfera Regulilor, prin includerea expresă a interdicțiilor și restricțiilor aplicabile regimului construcțiilor, executării lucrărilor și accesului persoanelor în zonele de protecție ale rețelelor de comunicații electronice, aspect care nu era formulat suficient de explicit în reglementarea anterioară.

3) Introducerea noțiunii juridice detaliate de „zonă de protecție”

Se introduce o definiție amplă și unitară a zonei de protecție a rețelelor de comunicații electronice, cu:

- delimitare spațială extinsă, inclusiv asupra infrastructurii și facilităților asociate;
- precizarea expresă a regimului de restricții și interdicții;
- corelare cu cerințele privind siguranța persoanelor, protecția bunurilor, mediului și intervențiile de urgență.

Această definiție lipsea în forma actuală a HG nr. 284/2009 sau era tratată fragmentar.

4) corelarea cu legislația în domeniul urbanismului și construcțiilor prin înlocuirea trimiterilor la actele normative abrogate cu referințe la Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, reflectând cadrul normativ actual aplicabil lucrărilor de construcție și intervenție asupra infrastructurii;

5) uniformizarea și actualizarea terminologiei prin substituirea termenului „cabluri de telecomunicații” cu termenul „cablurile rețelelor de comunicații electronice”, în conformitate cu terminologia utilizată de Legea nr. 72/2025 și cu cadrul normativ european;

6) Reglementarea criteriilor de delimitare a zonelor de protecție

Se instituie criterii concrete și exhaustive pentru delimitarea zonelor de protecție, prin corelare cu:

- rețelele de transport (feroviare, rutiere);
- infrastructura energetică, de gaze, termică și electrică;
- fondul forestier, spațiile verzi, albiile și lucrările hidrotehnice;
- servituțile aeronautice și regulile de siguranță a construcțiilor.

În forma veche, aceste corelări nu erau reglementate explicit.

7) introducerea obligației expresă pentru persoanele care desfășoară lucrări de excavare, construcție sau reconstrucție de a consulta Registrul de evidență a rețelelor edilitare, în condițiile Legii cu privire la evidența rețelelor edilitare nr. 290/2024, în scopul identificării tuturor furnizorilor ale căror rețele pot fi afectate;

8) Integrarea dimensiunii infrastructurilor critice

Se introduce un regim distinct pentru lucrările care vizează rețele de comunicații electronice:

- identificate sau desemnate ca infrastructuri critice;
- sau care deservește infrastructuri critice,
- cu obligativitatea respectării cerințelor speciale de securitate și reziliență, conform legislației dedicate.

Acest aspect nu era reglementat anterior în HG nr. 284/2009.

9) Actualizarea terminologiei juridice

Se înlocuiește noțiunea de „pagubă materială” cu „prejudiciu”, pentru alinierea la terminologia civilă actuală.

Se actualizează trimiterile normative la Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, înlocuind referințele la legislația abrogată.

10) actualizarea anexelor la Reguli prin actualizarea trimiterilor la actele normative în vigoare.

Se abrogă Anexa nr. 2, eliminând prevederi depășite și care nu are temei legal de emiteră conform HG nr. 284/2009.

Implementarea proiectului va conduce la următoarele rezultate măsurabile:

- reducerea riscului de avariere accidentală a rețelelor de comunicații electronice în procesul de executare a lucrărilor;
- creșterea gradului de predictibilitate și securitate juridică pentru furnizorii de rețele și autoritățile implicate;
- diminuarea întreruperilor neplanificate ale serviciilor de comunicații electronice;
- îmbunătățirea coordonării interinstituționale și intersectoriale în gestionarea infrastructurii subterane.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

În procesul de elaborare a proiectului au fost analizate următoarele opțiuni:

Opțiunea 1 - Menținerea cadrului normativ existent (fără intervenție)

Această opțiune ar fi presupus păstrarea Regulilor în forma actuală, cu referințe la acte normative abrogate.

Dezavantaje:

- perpetuarea neconcordanțelor juridice;
- dificultăți în aplicarea și interpretarea normelor;
- creșterea riscului de litigii și avarii asupra rețelelor de comunicații electronice;
- afectarea continuității serviciilor pentru utilizatori.

Concluzie: opțiunea nu este viabilă.

Opțiunea 2 - Revizuirea integrală a Regulilor prin adoptarea unui act normativ nou
Această opțiune ar fi presupus abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2009 și elaborarea unui nou set de reguli.

Dezavantaje:

- durată mai mare de elaborare și consultare;
- creșterea sarcinii administrative pentru autorități și mediul de afaceri;
- lipsa proporționalității, având în vedere natura preponderent tehnică și de corelare a modificărilor necesare.

Concluzie: opțiunea nu a fost considerată proporțională scopului urmărit.

Opțiunea 3 - Modificarea punctuală a Regulilor existente (opțiunea selectată)

Această opțiune constă în actualizarea selectivă și punctuală a Regulilor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284/2009.

Avantaje:

- intervenție proporțională și eficientă;
- implementare rapidă;
- minimizarea costurilor administrative;
- asigurarea continuității cadrului normativ existent.

Concluzie: opțiunea a fost selectată ca fiind cea mai eficientă și adecvată pentru atingerea obiectivelor urmărite.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul hotărârii Guvernului nu generează modificări structurale sau instituționale în cadrul administrației publice centrale sau locale și nu implică extinderea competențelor autorităților publice.

Aplicarea prevederilor proiectului se va realiza în cadrul atribuțiilor și procedurilor existente ale autorităților responsabile, fără necesitatea creării unor structuri noi sau suplimentării resurselor umane.

Pe termen mediu și lung, clarificarea obligațiilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice este de natură să reducă numărul incidentelor și să contribuie la eficientizarea activităților administrative aferente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul hotărârii Guvernului nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat și nu generează impact financiar asupra bugetelor autorităților publice.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul are un impact limitat asupra sectorului privat și nu introduce obligații noi semnificative pentru operatorii economici.

Obligația de consultare a Registrului de evidență a rețelelor edilitare reprezintă o clarificare procedurală menită să prevină avarierea rețelelor existente și nu generează costuri disproporționate de conformare, inclusiv pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Aplicarea prevederilor proiectului contribuie la creșterea predictibilității și la reducerea riscurilor operaționale pentru furnizorii de rețele de comunicații electronice.

4.4. Impact social

Proiectul are un impact social pozitiv, prin contribuția la asigurarea continuității și calității serviciilor de comunicații electronice pentru populație și mediul de afaceri.

Reducerea riscului de întrerupere a serviciilor ca urmare a avarierii rețelelor are efecte favorabile asupra accesului la servicii digitale esențiale, fără a genera riscuri de discriminare sau excluziune socială.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul nu prevede prelucrarea de date cu caracter personal și nu introduce mecanisme noi de colectare, stocare sau transfer al unor astfel de date.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen

Prevederile proiectului sunt neutre din perspectiva egalității de gen și nu produc efecte diferențiate asupra femeilor și bărbaților.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul nu are un impact direct asupra mediului.

Indirect, prin îmbunătățirea coordonării lucrărilor de excavare și prevenirea intervențiilor repetate asupra solului, proiectul poate contribui la reducerea efectelor negative asupra mediului, fără a genera riscuri suplimentare.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Proiectul contribuie la îmbunătățirea securității și rezilienței infrastructurii de comunicații electronice și la susținerea proceselor de digitalizare, fără a produce impacte economice sau sociale negative suplimentare.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu procedurile stabilite în vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și în vederea elaborării actelor normative, anunțul de inițiere a procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15551).

În conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-1760-18-69-494 din 13.01.2026, proiectul hotărârii Guvernului (**număr unic 21/MDED/2026**) a fost remis spre avizare către 14 autorități publice centrale și instituțiilor responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect, după cum urmează:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- Ministerul Energiei;
- Ministerul Mediului;
- Ministerul Apărării;
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- Serviciul de Informații și Securitate;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică;
- Agenția de Guvernare Electronică;
- Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru.

Au fost recepționate avize pozitive de la toate autoritățile publice menționate.

Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a MDED și portalul particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15817

Subsecvent, prin scrisoarea MDED nr. 14-110 din 14.01.2025, setul la proiectul hotărârii Guvernului a fost remis și altor 7 părți interesate, în funcție de obiectul de reglementare.

Au fost recepționate avize pozitive de la toate părțile interesate.

În urma avizelor parvenite, proiectul hotărârii Guvernului a fost ajustat, conform obiecțiilor și propunerilor, și corespunzător a fost perfectată sinteza obiecțiilor și propunerilor.

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin scrisoarea MDED nr. 14-381 din 05.02.2026 proiectul hotărârii Guvernului *cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice (număr unic 21/MDED/2026)* a fost remis Ministerului Justiției și Centrul Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și anticorupție.

Prin scrisoarea nr. 04/2-1745 din 17.02.2026 Ministerul Justiției a prezentat expertiza juridică a proiectului.

Prin scrisoarea nr. 06/2/2854 din 18.02.2026 Centrul Național Anticorupție a prezentat Raportul de Expertiză Anticorupție la proiectul hotărârii Guvernului *cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice (număr unic 21/MDED/2026)*.

III. Concluzia expertizei:

În nota de fundamentare se menționează că „Obiectivul general al proiectului este asigurarea unui cadru normativ coerent, actualizat și aplicabil pentru protecția rețelelor de comunicații electronice, prin armonizarea Regulilor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284/2009 cu prevederile Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 și cu actele normative conexe din domeniul urbanismului și evidenței rețelelor edilitare”.

Astfel, „proiectul este elaborat în scopul asigurării continuității și coerenței cadrului normativ subsecvent, în contextul intrării în vigoare a noii Legi a comunicațiilor electronice, care a abrogat Legea nr. 241/2007 și în scopul corelării cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și Legii cu privire la evidența rețelelor edilitare nr. 290/2024”.

Cu referire la „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative”, autorul menționează, în acest sens, în nota de fundamentare că „Proiectul hotărârii Guvernului nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat și nu generează impact financiar asupra bugetelor autorităților publice”.

În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție și juridice a fost inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării rapoartelor din partea instituțiilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de hotărâre este corelat cu prevederile actelor normative în vigoare și nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al cadrului normativ existent.

La elaborarea proiectului s-au respectat principiile oportunității, stabilității și predictibilității normelor juridice. Acesta se integrează în cadrul instituțional și normativ existent.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de hotărâre va fi asigurată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații (ARCOM), în calitate de autoritate competentă responsabilă de reglementarea și supravegherea sectorului comunicațiilor electronice. În activitățile de monitorizare și control privind aplicarea Regulilor modificate, Agenția va colabora, după caz, cu alte instituții publice și autorități locale implicate în autorizarea și executarea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor.

ARCOM dispune de capacități instituționale, umane și tehnice adecvate pentru a asigura aplicarea noilor prevederi. Resursele financiare necesare vor fi acoperite din bugetul propriu, în limitele alocațiilor anuale aprobate.

Performanța implementării actului normativ va fi evaluată periodic prin monitorizarea respectării cerințelor stabilite de către furnizori și alte entități implicate, în baza raportărilor și controalelor efectuate de ARCOM.